

BIULETYN KATECHETYCZNY

nr 7-8 (113-114)
sierpień-wrzesień
2013

KURIA DIECEZJI RADOMSKIEJ
Wydział Katechetyczny

Wychowujemy do wartości. Aby budowali życie na Skale...

W niedzielę 1. września, na początek roku szkolnego i katechetycznego 2013/2014, w kościołach w Polsce zostanie odczytany list pasterski Episkopatu Polski na temat wychowania. Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski zaproponowała w dniach 16-22 września br. Tydzień Wychowania Chrześcijańskiego pt. „Wychowujemy do wartości. Aby budowali życie na Skale”. Tydzień Wychowania ma służyć, zdaniem księży biskupów, pogłębieniu refleksji nad „wnętrzem człowieka”.

Istotnym elementem wychowania jest pomaganie wychowankowi, by odkrył, zrozumiał i respektował podstawowe wartości, które odnoszą się do poszczególnych sfer ludzkiego życia. Punktem wyjścia prawdziwej edukacji musi być prawda o człowieku, uznanie jego godności i jego transcendentnego powołania. Edukacja powinna być rozumiana jako dążenie do pełnego i harmonijnego rozwoju osoby, kształtowanie dojrzałej świadomości moralnej, która pozwoli rozpoznawać dobro i odpowiednio postępować, a także jako uwrażliwienie na wymiar duchowy dorastającej młodzieży. Edukacja ma pomagać uczącym się, aby tam, gdzie żyją, z każdym dniem doskonalili się jako ludzie, by coraz bardziej „byli”, a nie tylko „mieli”. Katecheza z natury swojej ukierunkowana jest na rozwój i wychowanie, bowiem jest przekazywaniem żywej prawdy objawionej, niezmiennej, ale ukazywanej w świetle życia i nauczania Kościoła. Co więcej, katecheza jest miejscem dialogu Kościoła ze współczesnym człowiekiem. Bł. Jan Paweł II w Liście Apostolskim „Novo Millennio in eunte” ukazał obraz młodzieży, która wyraża głęboką tęsknotę za autentycznymi wartościami, mającymi swą pełnię w Chrystusie (por. nr 9).

Podstawą wychowania chrześcijańskiego jest integralne spojrzenie na człowieka jako osobę ludzką w perspektywie jej celu ostatecznego i jedności z Bogiem. Natomiast podstawowym środowiskiem wychowania jest rodzina. Rodzina zajmuje pierwszoplanowe miejsce w wychowaniu ludzkim i chrześcijańskim, a rodzice są pierwszymi i głównymi wychowawcami. Jest to ich prawo naturalne, gdyż oni dali życie swym dzieciom i mają możliwość zapewnienia harmonijnego wychowania, właśnie ze względu na absolutnie niepowtarzalny charakter relacji rodzice – dzieci oraz atmosferę uczuciową i poczucie bezpieczeństwa, jakie mogą stworzyć rodzice promieniując miłością. Z uwagi na niezastąpioną rolę rodziców w wychowaniu

należy pomóc im w dobrym wypełnieniu tego zadania. Rodzice powinni przyswoić sobie przekonania religijno-moralne, dając przykład, wymieniając doświadczenia między sobą i z innymi rodzicami, z pedagogami, z kapłanami. Atmosferę rodzinną powinny kształtować: zaufanie, dialog, stanowczość, właściwie rozumiane wolności. Czynniki te ułatwiają stopniowe wprowadzenie w kontakt z Bogiem.

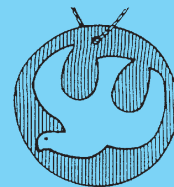
W wychowaniu rodzicom pomaga szkoła, która należy do istotnych filarów kształtowania ludzkiego życia, mentalności, myślenia i działania każdego narodu, bowiem kształtuje władze umysłowe, „rozwija zdolność wydawania prawidłowych sądów, wprowadza w dziedzictwo kultury wytworzonej przez przeszłe pokolenia, kształci zmysł wartości, przygotowuje do życia zawodowego, sprzyja dyspozycjom do wzajemnego zrozumienia się stwarzając przyjazne współzycie wśród wychowanków różniących się charakterem i pochodzeniem” (DWCH 5).

W polskim systemie szkolnym od ponad dwudziestu lat istnieje katecheza, która jest ukierunkowana na integralne wychowanie człowieka jako osoby ludzkiej. Jednym z istotnych zadań katechezy w szkole jest promocja wychowania w ramach katechezy, a także w ramach szkolnych programów wychowawczych. Celem wychowania jest integralny rozwój człowieka. Nie da się skutecznie wychowywać bez świadomości celu, do którego ten proces ma prowadzić. Wychowanie wymaga poświęcenia i współpracy wielu osób, głównie rodziców, nauczycieli, wychowawców i katechetów w celu ukształtowania dojrzałej osobowości ludzkiej, zdolnej do podejmowania odpowiedzialnych zadań i decyzji w życiu osobistym oraz w rodzinie i społeczeństwie. Katecheza służy wychowywaniu w wierze przez odkrywanie nauki objawionej i wprowadza wierzących w pełnię życia chrześcijańskiego (por. KKK 5). Proces wychowania wiąże się z umiejętnością odczytania swojego powołania we wspólnocie Kościoła. Szkoła ma z jednej strony odzwierciedlać w swoich założeniach cały dorobek kultury pokoleń, tradycji chrześcijańskiej – naszego narodu. Z drugiej strony ma kształtować i tworzyć obraz przyszłości Polski. Poprzez szkołę jako wychowawczynię wartości humanistycznych – ogólnoludzkich i wartości chrześcijańskich, które tkwią w programie wychowania, kształtujemy przyszłe oblicze polskiego narodu. Na progu nowego roku szkolnego życzymy, aby polska szkoła służyła integralnemu wychowaniu młodego pokolenia we współpracy ze środowiskiem rodzinnym i wychowawczą posługą Kościoła.

ks. Stanisław Łabendowicz

DYŻURY w Wydziale Katechetycznym

Sekretariat – tel. 48 / 34 06 238; Ks. Dyrektor – tel. 48 / 34 06 239
poniedziałek – piątek – 9⁰⁰-16⁰⁰

Wierzę w Syna Bożego. Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie

[Propozycja do wykorzystania podczas Mszy Świętej lub Nabożeństwa Biblijnego]

Wprowadzenie do tematu roku

Podpisując „Youcat”, papież Benedykt XVI tak zachęcał młodych czytelników tego katechizmu: „Musicie wiedzieć, w co wierzycie. Musicie pojmować Waszą wiarę tak precyzyjnie jak informatyk zna system operacyjny komputera. Musicie ją opanować jak dobry muzyk swoją partię utworu. Tak, musicie być zakorzenieni w wierze jeszcze bardziej niż pokolenia Waszych rodziców, aby z mocą i zdecydowanie stawić czoła wyzwaniom i pokusom tego czasu”. Ta zachęta w sposób szczególny powinna trafić do gimnazjalistów, którzy przygotowują się do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Każdy wyznawca Chrystusa powinien wiedzieć jak najwięcej w Kogo i Komu wierzy. „Rok Wiary”, który się kończy pozwolił poznać każdy z artykułów *Credo*, jednak trzeba powiedzieć: nigdy dość troski o rozwój wiary zwłaszcza w młodym pokoleniu.

Idąc tą myślą, warto przypomnieć słowa papieża Franciszka, który podczas ŚDM w Rio de Janeiro zwrócił uwagę, że każdy człowiek jest „Polem wiary”, które trzeba uprawiać, na którym trzeba trenować, które jest wielkim placem budowy.

W tym roku katechetycznym w ramach przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania pragniemy mocniej przyłączyć do Jezusa Chrystusa Syna Bożego, który jest naszym Zbawicielem, Nauczycielem i Mistrzem, dawcą sakramentów (szczególnie chrztu i bierzmowania) oraz Tym, który posyła swoich uczniów do dawania świadectwa wiary w każdym miejscu i w każdym czasie.

„Wierzę w Syna Bożego”

W *Credo* wypowiadamy słowa: „Wierzę w Jezusa Chrystusa, Syna Bożego Jednorodzonego...”. Choć przez lata katechizacji w szkole, czy słuchając kazań w kościele, mamy jakąś wiedzę o Jezusie Chrystusie, to może warto tę wiedzę pogłębić.

Co już wiemy? Nowy Testament, a przede wszystkim Ewangelia, przedstawia nam Jezusa Chrystusa i Jego dzieło zbawienia człowieka – „Dobrą Nowinę”. „Relacje o życiu, Męce i Zmartwychwstaniu Jezusa są najlepszymi wiadomościami dla świata. Poświadczają, że narodzony w Betlejem Żyd, Jezus z Nazaretu, jest wcielonym «Synem Boga żywego» (Mt 16,16). Został posłany przez Ojca, żeby «wszyscy zostali zbawieni i poznali prawdę» (1Tm 2,4)” (YC, 71).

Ale czy potrafilibyśmy odpowiedzieć na pytania: Co znaczy imię „Jezus” albo przydomek „Chrystus”? Jak wytłumaczyć „Boże Synostwo” Jezusa?

Na początek imię: „Jezus”. Odpowiadając krótko: po hebrajsku – czyli w rodzimym języku Jezusa – oznacza po prostu „Bóg zbawia”. Zatem samo imię przedstawia nam misję Jezusa. Św. Piotr zapytany przez arcykapłanów

i starszych, czyją mocą apostołowie czynią cuda odpowiedział: „niech będzie wiadomo wam wszystkim i całemu ludowi Izraela, że w imię Jezusa Chrystusa Nazarejczyka – którego ukrzyżowaliście, a którego Bóg wskrzesił z martwych (...). I nie ma w żadnym innym zbawienia, gdyż nie dano ludziom pod niebem żadnego innego imienia, w którym moglibyśmy być zbawieni” (Dz 4,10.12).

Zawsze, gdy w pełni przedstawiamy Jezusa dodajemy tytuł „Chrystus”. To słowo pochodzi z języka greckiego, a w języku hebrajskim ma swój odpowiednik w starotestamentalnym słowie „Mesjasz” i oznacza „Pomazaniec” lub bardziej współcześnie „Namaszczony”. Sięgając do historii Izraela, znajdujemy trzy grupy ludzi „namaszczonych”, to: prorocy, królowie i kapłani. Wypowiadając słowa wyznania wiary w Jezusa Chrystusa, wyznajemy, że jest „namaszczonym i objawionym światu przez Ojca Zbawicielem, który jest posłany na ziemię, aby wypełnił dzieło Odkupienia” (por. YC, 73). Ot tego tytułu Jezusa – Chrystus – i my przyjmujemy nazwę „chrześcijanie”. Trzeba pamiętać, że to nie tylko nasze „imię”, ale i zadanie. Czasem trudne, bo i trudno przyznać się dziś do tego, że jest się chrześcijaninem; to czasem daje się zauważyć, że wstydzimy się tego szczególnego imienia. Może warto to zmienić? (*tu polecam piosenkę zespołu Arkadio: „Kogo jara taka wiara”*).

Pierwsi chrześcijanie też czasem bali się wyznawać wiarę w Jezusa Chrystusa, ale nie myśleli wtedy o tym, „co ludzie powiedzą, gdy się dowiedzą”. Bali się o swoje życie i o życie swoich bliskich; wielu zginęło jako męczennicy za wiarę w Jezusa Chrystusa. Jednak nie przeszkadzało im to w spotykaniu się razem na czytaniu Słowa Bożego, rozważaniu Ewangelii, „łamaniu chleba”, czyli Eucharystii. Spotykali się w ukryciu – w Rzymie były to katakumby. Podczas prac wykopaliskowych znaleziono w nich starożytne graffiti przedstawiające sekretny znak chrześcijan, który ukazuje wyznanie wiary ówczesnych chrześcijan. Dwa łuki złączone tak, że przypominają rybę (*można przedstawić*). Do rozkodowania tego znaku przyda się znajomość kilku greckich słów. Ryba po grecku to ICHTYS (*przyda się piosenka lednicka: „ICHTYS”*). Poszczególne litery tego wyrazu stoją na początku greckich słów: Iesus CHrystos, THEou (Boży), hYios (Syn), Soter (Zbawca).

Zakończenie: Nie wstydz się wyznać wiary w Jezusa Chrystusa!

Z 2 Listu Św. Pawła Apostoła do Tymoteusza: „Właśnie dlatego przypominam ci, abyś rozпалиł na nowo charyzmat Boży, który jest w tobie przez nałożenie moich rąk. Albowiem nie dał nam Bóg ducha bojaźni, ale mocy i miłości, i trzeźwego myślenia. Nie wstydz się zatem świadectwa Pana naszego”.

Opracował: ks. dr Stanisław Piekelnik

OGŁOSZENIA

1. W nowym roku szkolnym 2013/2014 będziemy realizowali **program katechetyczno-duszpasterski pt. „Wierzę w Syna Bożego”**. Od tego roku rozpoczyna się czteroletni program duszpasterski dla Kościoła w Polsce, któremu towarzyszy hasło: **„Przez Chrystusa, z Chrystusem, w Chrystusie. Przez wiarę i chrzest do świadectwa”**.

2. Prosimy o zapoznanie się z pismem: *Posłannictwo katechety w szkole i parafii*, które Ksiądz Biskup Henryk Tomasik skierował do katechetów z racji posługi katechetycznej w diecezji radomskiej.

3. **W dniach od 15-21 września br. obchodzić będziemy Tydzień Wychowania pod hasłem: *Wychowujemy do wartości. Aby budowali życie na Skale***. Do parafii zostały przekazane pomoce przygotowane przez Komisję ds. Wychowania Katolickiego KEP, a wśród nich teksty liturgiczne, konferencje do rodziców i wychowawców oraz konspekty katechez na poszczególne etapy edukacyjne.

4. W związku z Rokiem Wiary, **29 września br. odbędą się pielgrzymka katechetów na Jasną Górę**.

5. Od września br. wprowadzamy nowe podręczniki do nauczania religii na bazie Programu nauczania religii z 2010 r. dla klas: II i V szkoły podstawowej, II gimnazjum oraz II liceum i technikum.

Numery podręczników:

Kl. II sz.p. – KOCHAMY PANA JEZUSA
– RA-12-01/10-RA-2/13

Kl. V sz.p. – WIERZĘ W BOGA
– RA-22-01/10-RA-3/13

Kl. II gimnazjum – ABY NIE USTAĆ W DRODZE
– RA-32-01/10-RA-4/13

Kl. II liceum i technikum – ŚWIADK CHRYSTUSA
W ŚWIECIE – RA-42-01/10-RA-5/13

6. Dotychczasowe podręczniki przygotowane na bazie Programu nauczania religii z 2001 r. możemy używać w katechizacji szkolnej na terenie diecezji radomskiej do 2016 r.

7. Nowe podręczniki oraz w poprzedniej wersji programowej są do nabycia w Księgarni św. Kazimierza w Radomiu ul. Malczewskiego 1 (tel. 48 340 62 30).

8. Rozpoczęcie nowego roku szkolnego 2013/14 łączy się dla niektórych osób z procedurą **awansu zawodowego**. Przypominamy, że plan rozwoju zawodowego

winien być uprzednio skonsultowany z metodykiem katechezy, a następnie zatwierdzony w Wydziale Katechetycznym. Przy tej okazji dziękujemy wszystkim metodykom katechezy, tym zatrudnionym w ośrodkach metodycznych oraz diecezjalnym, za współpracę i wszechstronną pomoc. Wszystkie sugestie i ewentualne zapytania prosimy kierować w czasie ich dyżuru.

9. **W roku szkolnym chcemy organizować tzw. „katechezy otwarte” w ramach dekanatów**. Zapraszamy osoby katechizujące z danego dekanatu księży, siostry zakonne i katechetów świeckich. Informujemy księdza proboszcza i zgłaszamy do odpowiedzialnego za dany rejon księdza wizytatora.

10. **30 września br. upływa termin składania w Wydziale Katechetycznym tzw. *Sprawozdań wrześniowych*** (zostały dołączone do Biuletynu). Prosimy o dokładne wypełnienie wszystkich rubryk, w tym także o szczegółowy plan zajęć.

DIECEZJALNI METODYCY W REJONACH

- ♦ **IŁŻA** – Publiczne Gimnazjum Gminne
p. **Elżbieta Bieniek**, tel. 600610222
- ♦ **KOŃSKIE** – Gimnazjum w Stadnickiej Woli
p. **Bogumiła Ludwikowska**, tel. 41/3751166, 607845066, 41/3755180 (szkoła)
- ♦ **KOZIENICE** – Publ. Szkoła Podstawowa nr 3
p. **Anna Kogut**, tel. 692813425
- ♦ **LIPSKO** – Szkoła Podstawowa w Okole
p. **Joanna Grabska**, tel. 41/2641045 (szkoła)
- ♦ **PIONKI** – Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli (ul. Targowa 9)
p. **Krystyna Piechurska**, tel. 606818414
- ♦ **RADOM** – ul. Malczewskiego 1
p. **Bożena Sałek**, tel. 48/3330157 (dom)
p. **Zbigniew Milczarski**, tel. 48/3608662 (dom)
- ♦ **SKARŻYSKO-KAMIENNA** – Parafia NSJ
p. **Marzanna Ocias**, tel. 41/2538373 (dom)
- ♦ **STARACHOWICE** – Gimnazjum nr 4
p. **Lidia Mergalska**, 41/2733791 (dom), 41/2732550 (szkoła)
- ♦ **TOMASZÓW MAZOWIECKI** – Szkoła Podstawowa nr 7
p. **Urszula Seredyn**, tel. 44/7231220 (szkoła); 44/7231248 (dom)
- ♦ **ZWOLEŃ** – Parafia Podwyższenia Krzyża
p. **Maria Czyżewska**, tel. 48/6762376 (dom)

FORMACJA KATECHETÓW – rok szkolny 2013/14

ZJAZDY KATECHETYCZNE - dla wszystkich uczących -

- ♦ **OGÓLNODIECEZJALNE** (dwa spotkania)
(1) 29 sierpnia 2013, WSD, godz. 9³⁰ - siostry zakonne i katecheci świeccy
(1) 31 sierpnia 2013, WSD, godz. 9³⁰ - księża i zakonnicy
(1) 19 października 2013 – Sympozjum Katechetyczne dla wszystkich katechetów, godz. 9³⁰
(6) 7 czerwca 2014, WSD, godz. 9³⁰

- ♦ **REJONOWE** (cztery spotkania)

KOŃSKIE – piątek, godz. 15.30 – Parafia Świętego Mikołaja (ul. Zamkowa)

- (2) 27 września 2013   (3) 22 listopada 2013
(4) 17 stycznia 2014   (5) 11 kwietnia 2014

KOZIENICE – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Świętej Rodziny (ul. Głowaczowska)

- (2) 26 września 2013   (3) 21 listopada 2013
(4) 16 stycznia 2014   (5) 10 kwietnia 2014

OPOCZNO – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego (ul. Westerplatte)

- (2) 26 września 2013   (3) 21 listopada 2013
(4) 16 stycznia 2014   (5) 10 kwietnia 2014

RADOM – sobota, godz. 9.30 – WSD w Radomiu

- (2) 28 września 2013   (3) 23 listopada 2013
(4) 18 stycznia 2014   (5) 12 kwietnia 2014

SKARŻYSKO – piątek, godz. 15.30 – Parafia MB Ostrobramskiej (ul. Wileńska)

- (2) 27 września 2013   (3) 22 listopada 2013
(4) 17 stycznia 2014   (5) 11 kwietnia 2014

STARACHOWICE – piątek, godz. 15.30 – Parafia Świętej Trójcy (ul. Kościelna)

- (2) 27 września 2013   (3) 22 listopada 2013
(4) 17 stycznia 2014   (5) 11 kwietnia 2014

ZWOLEŃ – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego (ul. Kard. Wyszyńskiego)

- (2) 26 września 2013   (3) 21 listopada 2013
(4) 16 stycznia 2014   (5) 10 kwietnia 2014

Uwaga: Każdy katecheta uczestniczy w 2 spotkaniach ogólnodiecezjalnych i 4 spotkaniach rejonowych. Jeśli nie możemy uczestniczyć w swoim rejonie, bierzemy udział w innym spotkaniu – nie zwalniamy się, jeśli termin koliduje z innymi zajęciami.

DNI SKUPIENIA - dla katechetów świeckich -

Adwentowy dzień skupienia

1 grudnia 2013 (I niedz. Adw.), WSD, godz. 10⁰⁰

Wielkopostny dzień skupienia

23 marca 2014 (III niedz. WP), WSD, godz. 10⁰⁰

SPOTKANIA KATECHETÓW RADOMIA

- dla katechetów świeckich i siostr zakonnych -

Wydział Katechetyczny, czwartek, godz. 17.30

wrzesień: 19

październik: 10, 24

listopad: 7, 21

grudzień: 12, 19 – spotkanie świąteczne

styczeń: 16, 23

luty: 6, 13

marzec: 13 (24 III – rocznica śmierci bpa Edwarda Materskiego)

kwiecień: 3, 10 – spotkanie świąteczne

maj: 8, 22

REKOLEKCJE - dla katechetów świeckich -

4-6 października 2013 – TURNO/Białobrzegi

25-27 października 2013 – CZARNA

8-10 listopada 2013 – STUDZIANNA/Poświętne

24-26 stycznia 2014 – TURNO/Białobrzegi

14-16 lutego 2014 – SKARŻYSKO/Ostra Brama

23-25 maja 2014 – KAŁKÓW/Eremy

13-15 czerwca 2014 – TURNO/Białobrzegi

20-22 czerwca 2013 – TURNO/Białobrzegi

► Koszt tegorocznych rekolekcji wynosi 80 zł (w Turnie 100 zł).

► Wraz z deklaracją wypełnioną osobiście w Wydziale Katechetycznym wpłacamy **zaliczkę** w wysokości 30 zł.

► Rekolekcje rozpoczynają się w piątek o 18.00, a kończą w niedzielę ok. 13.00.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE

w Radomiu

szkoły podstawowe:

5-7 marca 2014 (od Popielca)

gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne:

26-28 marca 2014 (po III niedz. Wielkiego Postu)

w całej diecezji

szkoły ponadgimnazjalne:

26-28 marca 2014 (po III niedz. Wielkiego Postu)